

1409 ¹⁸/₁₂ 16: I. Beh. af F. t. midlert. L. om Forbud mod Nedrivning af Bygninger m. v. 1410

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til midlertidig Lov om Forbud mod Nedrivning af Bygninger m. v.

(Lovforslaget findes i Tidenden Sp. 3723).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Birch: Venstre nærrede betydelig Ængstelse ved at gaa med til de forskellige Huslejlove, og jeg maa straks sige, at mit Parti ogsaa nærer betydelig Ængstelse ved at gaa med til det foreliggende Lovforslag. Der er jo den Forskel imellem det, der er den centrale Virkemaade i disse to Lovforslag, at medens Huslejelovene sigter paa at forhindre Udbygning fra Ejeren Side overfor Lejeren under Omstændigheder, hvor Ejeren ved Moratoriet for Pantegæld selv er beskyttet mod Udbygning, saa vil det her foreliggende Lovforslag kunne gribe i høj Grad skæbnesvangert ind overfor den enkelte Person og det enkelte Selskab, som i god Tro og i berettiget Tro har truffet visse Foranstaltninger, og kan gribe ind paa en saadan Maade, at det under Omstændigheder godt kan gælde vedkommendes hele økonomiske Velfærd. Det forekommer mig da at være af den allerstørste Betydning, naar man skal overveje det foreliggende Lovforslag, hvorledes den Kommission, der har fremsat det, har været sammensat, og vi hørte af den højtærede Indenrigsminister ved Forelæggelsen, at Ministeren nærrede overordentlig stor Tiltro til denne Kommissions Sagkundskab. Ministeren mente, at Forslaget var Udtryk for denne Kommissions „meget omfattende Sagkundskab“. Det forekommer mig, at Ministeren her har vist en større Autoritetstro, end man i mange andre Forhold finder hos Ministeren. Jeg deler ikke denne Autoritetstro i det foreliggende Tilfælde, og jeg tvivler om, at ret mange af dette Tings ærede Medlemmer vil dele den, naar man ser, hvorledes denne Kommission er sammensat. Sammensætningen fremgaar af Lovforslagets Bilag 2. Denne Kommission er maaske udmærket til at bedømme andre Forhold — jeg udhæver Ordet „maa-

ske“, min Tillid er nemlig ikke saa overvældende —, men til Bedømmelse af de højst udviklede formueretlige Forhold, hvorom her er Tale, synes jeg ikke, at en Repræsentant for Foreningen „Bedre Byggeskik“ har særlig Sagkundskab, og jeg synes, man kan sige det samme om Formanden i „Dansk Haveboligforening“ m. fl. Adskillige af de Herrer, der sidder i denne Kommission, er maaske fortræffelige Mænd, men jeg synes ikke, man kan regne med, at de i det i Dag foreliggende Forhold raader over en ualmindelig Sagkundskab.

Jeg maa sige, at jeg heller ikke er blevet stærkt overbevist ved at læse de Bemærkninger, denne Kommission fremsætter som Begrundelse for det foreliggende Lovforslag. Der er adskillige Uklarheder, som jeg senere skal komme tilbage til, men jeg maa maaske her blot pege paa den Begrundelse, hvormed man ledsager Forslaget til § 5, en Begrundelse, som jeg med den højtærede Formands Billigelse skal tillade mig at oplæse. Den lyder saaledes: „Forslaget maa ikke blot begrundes ved en Henvisning til den i visse Kommuner herskende akutte Mangel paa Boliger, men ogsaa ved den nationaløkonomiske Betragtning, at en ny Forretning kun er rentabel for Samfundet, hvis den kan bære den af den selv foranledigede Udvidelse af Mængden af Bygninger, og saadan Udvidelse er jo for Tiden meget dyr“. Jeg har vanskeligt ved at opfatte dette som en god Begrundelse for det foreliggende Forslag og ved derigennem at blive paavirket til Overbevisning om, at man af denne Grund maa skride til den her tilsigtede Foranstaltning. Jeg beder den højtærede Minister forklare mig Betydningen af denne maaske fortræffelige nationaløkonomiske Sætning i Relation til det, der her i Dag foreligger.

Det er meget muligt, maaske endog meget sandsynligt, at vi maa gaa til en saadan Foranstaltning, som her er planlagt. Samfundets Interesser kræver det maaske under de eksisterende vanskelige Forhold. Men det forekommer mig, at Grundbetingelsen for Planens Gennemførelse maa være denne, at Samfundet — og her er jo Tale om de kommunale Samfund — maa bære de økonomiske Tab, hvormed Foranstaltningen er forbundet,